

Förkortningar i löpande text: KTR (Kommunala tillgänglighetsrådet), FRE (Funktionsrätt Enköping), RFD (Rådet för delaktighet).

## AKTUELLT FRÅN STYRELSEN

### Ordförande har ordet

Nytt år med nya föresatser och möjligheter.

Det har börjat lite trist med nya restriktioner -tyvärr. Fast förändringar är på gång. Hörde just på radio att Danmark inte längre klassar Covid som en samhällsfarlig smitta och därför kommer att slopa restriktionerna, trots fortsatt hög smittspridning där. Samma diskussion har påbörjats i Sverige. Lite motsägelsefullt, eftersom smittan fortfarande sprider sig vilt och vården går på knäna. Men det lär handla om lagtolkning avseende samhällsfara, och det finns tydligen skäl att ompröva pandemi-begreppet, vilket styr nuvarande möjligheter till begränsning av den personliga friheten. Och att det har bildats en opinion mot förbuden är väl ingen hemlighet. Men för oss som är i riskgruppsfacket, gäller ännu större försiktighet om andra blir "oförsiktigare". Som vanligt blir den enes frihet den andres ofrihet.

Vi går nu in på det sista året med KTR. Från- och med januari 2023 skall vi ha nya representanter till rådet, *OM* kommunen beslutar att även i framtiden hålla sig med råd för oss inom funktionshinderrörelsen och pensionärsrörelsen. Det har tillsats en kommitté i kommunen som ska ta fram förslag på hur kommunen skall organisera sig under nästa mandatperiod. Dvs. hur arbetet skall fördelas på förvaltningar och nämnder. Ska Vård- och omsorgsförvaltningen och Socialförvaltningen slås ihop till en förvaltning med en ny nämnd? Ska Samhällsbyggnadsförvaltningen splittras i fler förvaltningar med flera nämnder? Och så vidare. I den diskussionen brukar (en sådan utredning görs inför varje ny mandatperiod, även om inget sedan förändras) även frågan om de råd som finns, skall finnas kvar. Alla kommuner har det inte och en del har gemensamt råd för pensionärs- och funktionshinderrörelsen. Vem vet vad som kommer ut av översynen. Kommunen är ju "ägare" av råden, även om man knappast fattar beslut helt över våra huvuden. Frågan för oss är till att börja med - vill vi fortsätta i nuvarande form?? Om inte – vad vill vi ha istället??

Ytterligare en fråga att ta ställning till. Upplevelseförvaltningen vill ju skriva ett IOP-avtal (Idéelt-Offentligt-Partnerskaps-avtal) med FRE om Sommarro. Det skulle, som jag tidigare skrivit om, ha varit klart redan 2021, men har skjutits fram ett år. Vi måste själva specificera vad vi kan ställa upp med från vår sida. Hur mycket är möjligt att lova? Att behålla Sommarro som en oas för våra medlemmar, tror jag att det råder konsensus om, men hur? Det är en fråga för kommande ordförandemöte. Styrelsen återkommer med förslag som ni måste diskutera i egna föreningar innan vi förhandlar med kommunen. Det är Lena Thorén, Torbjörn Bernström och jag som förhandlar, men det är vi tillsammans med er som ska göra jobbet som avtalats.

Anneli Djurklou, ordförande

## FUNKTIONSRÄTTSPOLITIK

*Under den här rubriken kommer vi att ta upp ämnen som vi tycker är särskilt intressanta och som vi gärna vill ha en dialog med er om. Vi ber er lämna in synpunkter som vi sedan tar med oss till ordförandemötet för diskussion.*

Sommarros framtid: se Ordförandeordet.

KTR och framtida organisation: se Ordförandeordet

Lämna dina synpunkter senast 21 februari till kansliet, se kontaktuppgifter på sista sidan.

### Inför FREs årsmöte

FREs årsmöte äger rum den 26 april. Medlemsföreningarna ska innan dess nominera till FREs styrelse och revisorer.

I tur att avgå är ordförande (1 år), två ledamöter (2 år), tre ersättare (1 år), två revisorer (1 år).

Den nominerade ska vara tillfrågad samt ha gått med på att bli nominerad.

Nomineringar skickas senast 4 april skriftligt till sammankallande i valberedningen

Katarina Lindberg, e-post: [k.lindberg64@gmail.com](mailto:k.lindberg64@gmail.com)

## AKTUELLT FRÅN MEDLEMSFÖRENINGAR

### HRF, Hörselskadades förening

Vi har nu planerat vårens program, med lite färre aktiviteter är normalt. Följande aktiviteter är öppna för alla medlemmar inom FRE:

#### Tecken som stöd (TSS) för nybörjare

Tecken som stöd (TSS) lånar tecken från svenska teckenspråket. TSS används samtidigt som man pratar. Att teckna en del av orden underlättar avläsningen för hörselskadade och ger en ökad delaktighet.

Alla intresserade är välkommen att prova på.

Tid: Tisdagar udda veckor kl 18-20.30

Plats: DHR-rummet, Eriksgatan 31, Enköping

Anmälan till Elsie Johansson, tel 070 608 15 99 eller e-post [enkoping@hrf.se](mailto:enkoping@hrf.se)

#### Nåltovning

Är du intresserad av att lära dig nåltovning (torrtovning)? Med hjälp av speciella nålar och kardad ull kan man tillverka fina figurer. Materialkostnad 150 kr för ett komplett startpaket (nålar, dyna, frigolitfigurer och ull). I övrigt inga kostnader.

Tid: Varannan onsdag kl 10-12.15 med start den 23/2 och fram till 4/5 (ej 6 april)

Plats: DHR-rummet, Eriksgatan 31, Enköping

Anmälan till Katarina Lindberg, telefon: 0706044475 eller e-post:

[k.lindberg64@gmail.com](mailto:k.lindberg64@gmail.com)

### Guidade turer i Konsthallen

Som vanligt kommer vi att kunna ta del av Konsthallens utställningar med Bo Sundqvists suveräna guidning.

Tisdag 1 februari kl 14: Christer Jansson. Måleri

Tisdag 22 februari kl 14: Ylva Dahlman, Eva Jonasson Eva Douhan Lundqvist, Ingrid Orłowski. "Det är jag som är den mänskliga faktorn"

Tisdag 22 mars kl 14: Lambert Werner (1900-1983). Måleri, collage, teckning

Tisdag 3 maj kl 14: Kerstin Björk. Broderi, textilt, trä.

Anmälan senast fredag innan respektive datum till Lena Thorén, tel 070 517 28 89 (sms) eller e-post [enkoping@hrf.se](mailto:enkoping@hrf.se) Obs! begränsat antal deltagare.

### Öppet Hus: Bli hörselsmart

Titta, lyssna och känn på hörseltekniska hjälpmedel. Vad kan du ha nytta av i olika situationer? Ta vara på tillfället att bli mer hörselsmart! Vi har bjudit in några hörselteknikföretag att visa sina produkter.



Tid: Lördag 23 april kl 11-15

Plats: Se hemsidan senare eller annons i *Mitt i Enköping* veckan innan.

## AKTUELLT INOM KOMMUNEN

### **Lokaler till föreningar – vad händer?**

Vid Kommunfullmäktiges möte i december ställdes en interpellation av Ingvar Magnusson (NE) till kommunstyrelsens ordförande Peter Book med anledning av den demonstration som hölls utanför möteslokalen vid novembermötet. I svaret från Peter Book framgår att han tidigare presenterat ett förslag till pensionärsföreningarna som de ställt sig bakom och att han identifierat ett behov av Föreningarnas hus vilket kommundirektören fått i uppdrag att utreda.

KFs beslut: Interpellationsdebatten kommer att ske på kommande kommunfullmäktige (14 februari).

Vid samma möte lämnade Jesper Englundh (S) in en motion om att kommunen bör omvandla en av kommunens tomställda lokaler till ett Föreningarnas hus.

KFs beslut: Motionen skickas till kommunstyrelsen för beredning.

Anneli Djurklou lämnade in medborgarförslaget som fanns med i FREbladet nr 9-21.

KFs beslut: Medborgarförslaget överlämnas till kommunstyrelsen för beredning och beslut.

Kommunfullmäktige ska informeras om beslutet.

11 januari har kommunstyrelsens arbetsutskott givit kommunens Fastighetsstrateg i uppdrag att inventera möjliga lokaler/fastigheter (som står tomma i dag) för att se om det går att omvandla till ett Föreningarnas hus. Vi som är valda till KTR



begär att Fastighetsstrategen skall komma till rådet för att diskutera funktionsrättsrörelsen krav på själva lokalerna utifrån våra behov. Så nu är frågan högst aktuell i den kommunala organisationen.

### **Ta del av kommunfullmäktiges möte via webben**

Du kan följa mötena direkt via webb-tv eller se på den i efterhand.

Nästa livesändning: 14 februari klockan 18. Obs! Sidan aktiveras dagen innan mötet.

Länk: <https://enkoping.se/kommun-och-politik/kommunfullmaktige.html#Webbtvfrankommunfullmaktige>

### **Anmäl synpunkter och klagomål**

Det är viktigt att anmäla fel, lämna synpunkter eller klagomål direkt till kommunen.

Det kan man göra direkt till Kontaktcenter på Torggatan 21, via telefon 0171-625000

eller kommunens webbsida: <https://enkoping.se/kontakt.html>

## **AKTUELLT INOM REGIONEN**

### **Insamling av behov inför kommande upphandling av telefonistservice hos Region Uppsala**

En process kring upphandling av telefonistservice för Region Uppsala kommer att starta 2022. Avtal med nuvarande leverantör löper ut den 31 januari 2024. Tjänsten innebär bemanning och förmedling av samtal och medicinska larm i den regiongemensamma telefonväxeln. OBS att detta inte gäller invånartjänsten 1177 utan växeln in till Region Uppsala och Akademiska sjukhuset.

Insamling av krav och behov påbörjas i januari och utskick skickas till berörda. Vi ber om skriftliga svar för att insamlade behov ska bli tydliga och mindre en risk för att missförstånd uppstår. Vid behov kan även samråd bli aktuellt

Funktionsrätt Uppsala län har från Region Uppsala fått ovanstående förfrågan och vill ha vårt remissvar senast torsdagen den 10 februari.

*Meddela FREs styrelse om ni vill lämna synpunkter så vidarebefordrar vi dessa.*



## AKTUELLT INOM FUNKTIONSRÄTT SVERIGE

### **Funktionsrättsbyrån är igång med rådgivning**

Funktionsrätt Sverige tar ytterligare ett steg för att stärka funktionsrätten.

Funktionsrättsbyrån är i gång med rådgivning på telefon och mejl. Målet är att stärka individer, sprida kunskap om rättigheter och dessutom arbeta för förändring.

Funktionsrättsbyrån har i början två rådgivare med kunskap om juridik, mänskliga rättigheter och socialt arbete. De kan ge råd i många olika frågor; "Jag har inte de hjälpmedel jag behöver på jobbet, vad säger lagen?", "Varför säger kommunen nej när jag söker kontaktperson?", "Jag behöver mer assistans för att vara en bra förälder, men undrar om det är någon idé att överklaga."

Funktionsrättsbyrån har telefontid två gånger i veckan. Rådgivningen har öppet helgfria måndagar klockan 13-16 och onsdagar 9-12.

Telefonnumret är 010-898 50 90.

Det går också att när som helst mejla frågor till [kontakt@funktionsrattsbyran.se](mailto:kontakt@funktionsrattsbyran.se).

Funktionsrättsbyrån är ett treårigt projekt med stöd från Arvsfonden. Syftet är både att stärka individer att hävda sin funktionsrätt och att genom datainsamling arbeta för förändring och respekt för rättigheter. Målgruppen är vuxna personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga

### **Funktionsrätt Sverige får en halv miljon kronor för att utbilda patientföreträdare**

Publicerad 13 januari 2022

Organisationen Funktionsrätt Sverige beviljas 500 000 kronor för arbetet med att utveckla en utbildning i patientföreträdarskap under 2022.

– Regeringen anser att det behövs fler patientföreträdare som har kunskap och möjlighet att företräda sig själva, sin egen organisation och andra grupper. Vi uppmuntrar den utveckling som nu sker mot att ge patienter ökad kunskap och förmåga att i högre grad ta tillvara sina intressen, säger socialminister Lena Hallengren.

Den primärvårdsreform som regeringen har initierat och den pågående omställningen till en nära vård med primärvården som nav understryker behovet av patientens medverkan i hälso- och sjukvården.

Funktionsrätt Sverige anger i sin ansökan till regeringen att utbildningen ska möjliggöra för patientföreträdare att skaffa sig kunskap om bland annat hälso- och sjukvårdens organisation och styrning, om samverkan med akademien, företag och beslutsfattare. Syftet är bland annat att patientföreträdare därmed ska kunna bidra med sin kunskap och erfarenheter till den pågående omställningen av primärvården.



## SOMMARRO

### Sommarro Föreningsgård 2022

Tiden går fort och nu är det dags att planera för verksamheten på Sommarro den här säsongen.

Sommarrokommittén hade sitt första möte för året i veckan och planerade verksamheten.

Ett beslut är att öppna Sommarro söndagen den 15 maj. Öppettider är kl 11 – 16 varje dag i veckan.

För att kunna öppna verksamheten kommer det att vara två städdagar den 21 – 22 april kl 10 – 15.

Just nu undersöker DHR möjligheterna att anställa en person, som kan grundbemanna serveringen i veckorna. Men som vi alla vet räcker det inte med en person. Vi söker nu föreningar, som är villiga att hjälpa till i veckorna. Under helgerna är det endast föreningsmedlemmar som sköter verksamheten.

Senast den 15 mars vill vi ha in anmälningar om att vara delaktiga i verksamheten. Redan nu har FUB anmält sitt intresse för att ansvara för tisdagarna, DHR för onsdagarna och Astma och Allergi-föreningen för torsdagarna. Övriga dagar och alla helger är lediga att anmäla sig till.



Vi kommer att satsa på trädgården den här säsongen. Förra året började vi ett arbete med att försöka återställa trädgården till hur den sett ut tidigare när det funnits ett intresse för trädgårdsarbete. Torbjörn Bernström kommer att ansvara för trädgårdarbetet och hoppas få många medhjälpare.

Föreningar eller föreningsmedlemmar som önskar boka tider för sammankomster på Sommarro kan göra det på telefon 070 768 58 38 (Maud) fram till Sommarro öppnar.

Hoppas vi ses på Sommarro 2022!

## ÖVRIGT

### **Socialstyrelsen uppmärksammar psykisk ohälsa hos äldre**

Var tredje kvinna och var femte man över 77 år anger att de har besvär med ångest. Depressiva besvär är också vanligt hos äldre, och suicidtalerna är högst bland män över 85 år. Det visar en kartläggning gjord av Folkhälsomyndigheten.

Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och andra myndigheter satsar nu särskilt på att uppmärksamma psykisk ohälsa hos äldre, och att öka kunskap både hos de drabbade och deras anhöriga. Från den 31 januari visas *Socialstyrelsens informationsfilm* på Väntrums-TV-kanalen via Add Health Media. Filmen informerar om hur man kan vara uppmärksam på psykiskt mående, och vart man kan vända sig för att få hjälp och stöd.

Det är vanligt att psykisk ohälsa hos äldre inte uppmärksammas, utan snarare ses som en naturlig del av åldrandet. Vare sig den äldre själv, de närstående eller personal i vård och omsorg uppfattar att besvären har att göra med psykisk ohälsa, utan tolkar besvären som en följd av sviktande kroppslig hälsa. Det gör att ångest eller depression ofta inte uppmärksammas, vare sig av den äldre själv, de närstående eller personalen i vård och omsorg.

En genomlysning av psykiatrisk vård (Socialstyrelsen 2018) visade att äldre hade sämre tillgång till behandling än andra åldersgrupper. De flesta äldre med psykiatriska tillstånd kontaktade inte vården, och bara 10–20 procent av äldre med depression fick rätt behandling. Vidare såg man att äldre personer sällan fick psykoterapi. I stället behandlade de oftast med enbart läkemedel. Eftersom äldre ofta redan använder många läkemedel ökar risken för allvarliga biverkningar.

Sedan hösten 2020 samverkar Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och 23 övriga myndigheter och aktörer inom uppdraget att främja psykiskt välbefinnande. Uppdraget innefattar att förebygga psykisk ohälsa och suicid och att erbjuda vård, stöd och behandling för dem som redan har utvecklat olika former av psykisk ohälsa. Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten tar också fram ett underlag för en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention. Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten ska slutredovisa uppdraget till regeringen senast 1 september 2023.

## KALENDARIUM

---

Aktuella möten den närmaste tiden. Se [hemsidan](#) för fullständig kalender där också kommunens nämndmöten finns med.

### VÅREN 2022

10 feb KTR  
14 feb Kommunfullmäktige  
22 feb FRE styrelsemöte  
25 feb FREbladet nr 2  
1 mars Ordförandemöte  
14 mars Kommunfullmäktige  
17 mars KTR  
25 mars FREbladet nr 3  
29 mars Föredrag Agenda 2030  
19 april Kommunfullmäktige  
26 april FRE Årsmöte  
29 april FREbladet nr 4  
15 maj Sommarro öppnar  
16 maj Kommunfullmäktige  
19 maj KTR  
27 maj FREbladet nr 5  
13 juni Kommunfullmäktige

### HÖSTEN 2022

26 aug FREbladet nr 6  
11 sept Valdagen  
27 sept Ordförandemöte  
30 sept FREbladet nr 7  
13 okt KTR  
17 okt Kommunfullmäktige (ny)  
28 okt FREbladet nr 8  
1 nov Ordförandemöte  
14 nov Kommunfullmäktige  
17 nov KTR  
25 nov FREbladet nr 9  
12 dec Kommunfullmäktige

Förkortningar:

KTR = Kommunala tillgänglighetsrådet, FRE = Funktionsrätt Enköping, RFD = Rådet för delaktighet.

---

Funktionsrätt Enköping Källgatan 1B 749 35 Enköping Telefon 076 843 91 91 E-post funktionsratt.enkoping@gmail.com Webbplats www.hsoenkoping.com	Redaktör: Anneli Djurklou  Redaktionskommitté: Maud Sundqvist, Lena Thorén.
--	--

Nästa nr: fredag 25 februari
Manusstopp: måndag 21 februari

*Texter/Information: Redaktionskommittén ansvarar för texter som saknar signatur.*